

PODHORSKÝ HLÁSNIK

Mesačník obce Podhorie ročník 9 číslo 7 júl 2012

Verný priateľ je ako mocná pevnosť, kto takého nájde, nájde si poklad.

/Theodore Hesburgh/

5. júla sme vstúpili do jubilejného roku, kedy si pripomínáme 1150. výročie príchodu svätých bratov zo Solúna na Slovensko. Nielen Slováci, ale i ostatné slovanské národy sú im vďačné za to, že im priniesli vieru, preto si ich uctieva celá Európa ako svojich patrónov. My máme týmto dvom svätcom zasvätenú kaplnku, preto každoročne na ich sviatok slávime obecné hody. Máme teda o to väčší dôvod zaujímať sa o nich a uctiť si v povďačnosti ich pamiatku.

Ich význam pre existenciu nášho národa je veľmi veľký, preto sa o týchto dvoch svätých mužoch učili žiaci aj počas totality. Dával sa dôraz na to, že priniesli kultúru, vzdelanosť, písmo, založili právne základy štátu a prvé školstvo. V skutočnosti hlavným dôvodom ich príchodu bola evanjelizácia Slovákov, o ktorú požiadal knieža Rastislav byzantského cisára Michala III. Uvedomoval si, že blaho ľudu a štátnosť nestačí stavať na politike, diplomacii, vojenskej moci a bohatstve, ale i na duchovných a kultúrnych pilieroch.

Zo Života Konštantína sa dozvedáme: „Cisár teda zhromaždil radu a zavolať Konštantína Filozofa. Prečítal pred ním túto prosbu /posolstvo Rastislava/ a povedal mu: „Filozof, viem, že si unavený, ale musíš tam ísť. Túto úlohu môžeš vykonať iba ty.“ Filozof odpovedal: „Je pravda, že som unavený a chorý, ale s radosťou sa tam vyberiem, ak majú písmená vo svojej reči... Bez písmen by

som sa márne namáhal. Nemohol by som sa ani brániť, keby ma obvinili, že som bludár.“ Odpovedal mu cisár: „Keď si to budeš prosiť, Boh ti to môže dať. Veď boh dáva všetko tým, čo ho prosia, a otvára dvere tým, čo klopu.“

Nato Filozof odišiel a podľa starej obyčaje oddal sa modlitbe aj so svojimi spoločníkmi. Čoskoro mu ich /písmená/ Boh zjavil, vyslyšiac modlitby svojich služobníkov, a hneď zložil písmená a začal písať slová Evanjelia podľa Jána 1,1.

„Na počiatku bolo Slovo a Slovo bolo u Boha a to Slovo bolo Boh.“

Cisár sa veľmi zaradoval a velebil Boha i so svojimi radcami. I poslal ho /Konštantína Filozofa/ s mnohými darmi, napíšuť Rastislavovi takýto list: „Boh, ktorý chce, aby každý prišiel k poznaniu pravdy a aby dosiahol vyšší stupeň dokonalosti, zhladal na tvoju vieru a horlivosť a preto zjavil písmená pre váš jazyk. Urobil tak teraz, za našich čias, aby ste sa i vy dostali medzi veľké národy, ktoré chvália Boha vo svojej reči...“

To bol začiatok a my sme pokračovaním tohto veľkého diela. Tento jubilejný rok je príležitosťou, aby sme sa nielen viac dozvedeli o tom, kto boli sv. Cyril a Metod a aký význam mali pre náš národ, ale aby sme sa aj my aktívne zapojili do tohto nádherného diela na zveľadovaní nášho národa, na jeho duchovnej obrode a na pozdvihnutí národného povedomia, aby sme sa ako národ posunuli dopredu na kvalitatívne novú, podstatne vyššiu úroveň.

Misia svätých bratov pokračovala aj v ostatných slovanských národoch. Dnes, v treťom tisícročí, má náš malý národ v srdci Európy osobitnú úlohu pri jej budovaní.

SLOVO STAROSTU

Som rád, že sa nám podarilo upraviť cesty na Hornom konci obce a tiež priestor pri kultúrnom dome. Na tento účel sme preinvestovali všetky rezervné finančné prostriedky obce. Za pomoc ďakujem najmä p. Antonovi Chobotovi.

Ďakujem všetkým občanom, poslancom i členom OZ Podhoria, ktorí sa zúčastnili predhodového upratovania obce. Spoločnými silami sa odvieďlo kus dobrej práce.

Prázdniny a dovolenkové obdobie sme tradične začali hodovou veselnicou. Je to príležitosť na príjemné neformálne stretnutie s občanmi i rodákmi. Ďakujem všetkým, ktorí toto podujatie pripravovali a za program našim spevokolom **PODHORČAN A RIN-TIN-TIN**.

Prajem všetkým občanom, aby si užili zaslúžený oddych cez dovolenky a školákom veselé prázdniny a načerpanie nových síl do ďalšieho života.

ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA OBCE PODHORIE 28.6.2012

- Zasadnutie OZ otvoril, poslancov a ostatných prítomných privítal starosta obce Rudolf Martinka, predniesol plnenie uznesení z posledného zasadnutia, konštatoval, že boli splnené vo všetkých bodoch.
- Hlavná kontrolórka obce p. Viera Masná predložila poslancom Záverečný účet obce za rok 2011, Výročnú správu obce za rok 2011 a Rozpočtové opatrenie č. 1 na rok 2012, poslanci ich jednomyseľne schválili.
- Poslanci zobrali na vedomie návrh na kalkuláciu nákladov na prevádzku miestnosti v MS v Podhorí a požiadavku o predĺženie vodovodného potrubia do lokality Lán.
- Starosta obce predložil Dodatok č. 1 k zmluve o dielo na stavbu „Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci“ – poslanci dodatok jednomyseľne schválili.
- Poslanci schválili návrh na vyradenie opotrebovaných kníh z Miestnej knižnice v Podhorí.
- Poslanec Ing. Milan Svitana požiadal o vyjasnenie vlastníckych vzťahov medzi družstvom Agro Turiec a obcou Podhorie.
- Poslanec Ing. Milan Svitana požiadal o prediskutovanie možnosti vybudovania spevnenej plochy medzi budovou MŠ a novým plotom. Poslanci schválili návrh, aby táto požiadavka bola zaradená do rozpočtu obce na rok 2013.
- Poslanec Viliam Masný upozornil na nedodržiavanie kontroly na viacúčelovom ihrisku a na škody, ktoré tam vznikli.

KRONIKA

Zomreli naši spoluobčania: Emil Gelatka vo veku 59 rokov,
Anna Zvrškovcová vo veku 66 rokov.
Novú rodinu si založili Stanislav Vetor a Barbora Rosinčinová.
Narodila sa Mária Brezániová. Rodičom srdečne blahoželáme.

UPRATOVANIE OBCE prebiehalo na viacerých miestach obce – pri kultúrnom dome, na strede obce, pri autobusovej zastávke, pri kaplnke, pri cintoríne, pri budove Coop Jednota. Upratovania sa zúčastnili všetky vekové kategórie, aj rodiny s deťmi. Slnko bolo horúce, ale nálada bola vynikajúca.

VÝZVA

Obec Podhorie upozorňuje všetkých vlastníkov, nájomcov a správcov poľnohospodárskej pôdy na dodržiavanie zákona č. 220/2004 Z.z., ktorý ukladá povinnosť vykonať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností pôdy a ochranu pred jej poškodením a degradáciou a predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch.

VÝZVA

Obecný úrad dôrazne upozorňuje občanov na zákaz vyvážania smetí a domového odpadu na divoké skládky a do obecného potoka. Nedisciplinovaní občania budú potrestaní peňažnou pokutou.

OBECNÉ HODY sa začali sláviť 5.7. pri kaplnke sv. Cyrila a Metoda sv. omšou o 11.00 hodine. „Nezabudnime na naše duchovné korene...“ povzbudzoval veriacich, prítomných na hodovej sv. omši Mons. Jozef Šelinga. Rodinnú atmosféru vytvorilo aj rozdávanie koláčov, ktoré gazdinky dopredu pripravili a dievčatá po sv. omši ponúkali. Po obede o 14.00 bolo v kaplnke litánie a o 15.00 pobožnosť krížovej cesty ku cti sv. Cyrila a Metoda vo veľkolepom prírodnom chráme – na kalvárii na Roháč. Solúnski bratia pre nás podstúpili nemalé ťažkosti a útrapy, ich životná cesta bola tiež cestou krížovou.

V sobotu pokračovala hodová oslava stretnutím rodákov pri obecnej veselici.

Podujatie moderovala Anna Horčičáková, všetkých starostov okolitých obcí, pána kaplána, rodákov, občanov a ostatných prítomných hostí privítal starosta obce Rudolf Martinka. Oslava začala akadémiou – pásmom hovoreného slova a piesní o živote, diele a význame svätých Cyrila a Metoda pre náš národ, s ktorou sa predstavil súbor PODHORČAN. Spoločne so skupinou RINTIN-TIN sa prezentovali ľudovými piesňami. Do tanca hrala živá hudba.

Podával sa guláš, grilované ryby, chladené pivo a iné dobroty. V stánkoch ponúkali rôzne maškrtky a suveníry, deti i starší sa mohli povoziť na kolotoči alebo na voze ťahanom koníkom. Na chvíľu prerušila veselicu silná búrka, kolotočom vypadol elektrický prúd, ale po nej sa pokračovalo ďalej.

Človek sa stretol s človekom, sused so susedom, rodáci s rodákmi, priatelia a rodiny spolu. Starší posedeli, porozprávali sa, mladší si zatancovali, spolu zaspievali.

Každý si mohol prísť na svoje.

OBYVATELIA PODHORIA V ROKU 1938 - dom č. 2 - III. pokračovanie

Prímenie Doblej mal Mikuláš Masný po svojej matke Agnese Hortuláni-Doblej /1858/, ktorá sa vydala za jeho otca Juraja Masného /1851/. Mali spolu 11 detí, tri zomreli hneď po narodení, osem sa dožilo dospelosti. Mikuláš bol jediný syn medzi siedmimi sestrami /Eva, Justína,

Apolónia, Kristína, Mária, Anna, Zuzana/. Oženil sa s Teklou Šupej-Dankovou . Mali spolu pätnásť detí, jedenásť sa dožilo dospelosti – tri dcéry /Anna, Karolína a Jozefína/ a osem synov /Ondrej, Martin, Jozef, Ján, Karol, Eduard, Juraj, Štefan/. Po smrti manželky Tekly /1.11.1933/ sa už Mikuláš neoženil. Domácnosť mu viedla najmladšia sestra Zuzana. V roku 1931 prišla do domu prvá nevesta Agneša /Stencláková/, v roku 1934 Štefánia/Pecková/. Potom sa Zuzana vydala za vdovca s dvomi dcérami /Angelou a Martinou/ Martina Beniača.

Gazda Mikuláš mal zmysel pre pokrok. Vedľa domu mali murovanú kamennú studňu, ktorá sa zosypala, keď voľaktorá nevesta buchla s vedrom do vrchného kameňa, preto nad domom postavil novú. Vody bolo treba veľa pre množstvo ľudí i dobytku – dva páry koní, šesť kráv... Skúšal vodu

doviesť aj ľahšou cestou do domu. Urobil drevené žľaby a ponapájal ich na prírodnú výdatnú studničku, ktorá bola *U mostku*, dnes sa tam nachádza družstvo.

V decembri 1934 prednášal v Podhorí Ing. Šabata z Roľníckej školy v Turčianskom Svätom Martine o obilnom monopole, vo februári o chove dobytku a v marci o príprave pôdy. Mikuláš Masný poslal do Roľníckej školy svojho syna Karola.

Počas vojny skrýval vo svojom dome židovskú rodinu Kleinovcov. V Žiline mali železný obchod. Bolo ich asi sedem alebo osem, aj veci tam mali dovezené. Asi ich niekto udal, tak prišli po nich. Ujco ich stihli zavčasu schovať u Vinca Košech pod strechou.. Keď židov nenašli, zhabali ich majetok a ujca odvedli a zavreli v Seredi. Židia sa zachránili a po vojne prišli od ujca vymáhať svoj majetok... namiesto poďakovania, že za nich trpel.

Koniec svojho života prežil v prízemnej miestnosti domu, kde mal zároveň aj dielňu. Venoval sa vtedy najviac výrobe kolies. Na ponku boli stružliny a hobliny, radi ho navštevovali vnúčatá. *Vždy nám dal na cukríky, a nikdy nie drobné, len papierové. Vtedy bola papierová jednorunáčka, bola taká hnedá. Spolu mal 51 vnúčat, ktoré sa dožili dospelosti. Nezachovala sa žiadna jeho fotografia. Podľa pamätníkov sa na neho podobajú jeho synovia.*

Mal pokojnú povahu, nerozčuľoval sa, na odľahčenie alebo len tak zo špásu bolo jeho hrešením: *Teremtete!* O jeho zmysle pre humor svedčí aj spomienka na to, ako riešil domáce nezhody. Stalo sa, že sa nevesty na niečom nedohodli a že sa povadili. Keď počul ich hádku, nešiel ich napomínať, ale vytiahol na dvor triečku /trepačku na ľan/ a usilovne trepal, kým sa nespamätali a nezatíchlili.

Mikuláš Masný zomrel v roku 1961, mal 79 rokov. Najdlhšie z detí žil syn Karol, zomrel v 87-mom roku života.

